SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1144

av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M)

Avgifter och tillgång till idrottsgymnasier

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klarlägga reglerna för individuell utrustning vid idrottsutbildningar och säkerställa långsiktiga villkor för idrottsgymnasier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idrotten är en viktig del av livet för många barn och ungdomar. Närmare 90 procent av alla barn och ungdomar i Sverige har någon gång under sin uppväxt varit med i en idrottsförening. Att kunna få möjlighet att idrotta och bedriva sina studier samtidigt är en viktig faktor för att fler ska kunna klara av skolan och komma ut i vidare arbetsliv. Runt om i Sverige finns massor av olika idrottsgymnasier, och bland annat finns NIU, nationellt godkänd idrottsutbildning, för den som vill kombinera sin gymnasieutbildning med sin idrott. Idrotten sker i samarbete mellan gymnasieskolan och ett specialidrottsförbund. NIU är en oerhört viktig faktor för många ungas möjlighet till idrottsutövande och behövs som ett komplement till RIG.

Om NIU inte skulle finnas skulle troligen flertalet ungdomar inte fortsätta med sitt idrottsutövande. Personal kommer att sägas upp. Flera av de som flyttat till en ort för att gå ett idrottsprogram stannar många gånger kvar i kommunen, vilket gynnar kommunens skatteintäkter.

Efter en tillsyn av Skolinspektionen har exempelvis fyra skolor med inriktning på ridsport fått nedslag eftersom eleverna på NIU måste ha tillgång till en egen elithäst eller ha hästen uppstallad på skolan eller liknande, vilket inte anses vara förenligt med en avgiftsfri skolgång. Att kunna låta elev eller dess vårdnadshavare få stå för en viss kostnad är utrett och varit på remiss med sedan har inget förslag från vare sig nuvarande eller tidigare regering kommit med några förslag till beslut. Därav föreslår vi att det ska beslutas i denna viktiga fråga som också är efterfrågat av såväl Skolinspektionen som Skolverket.

Skolinspektionens beslut riskerar också att bli prejudicerande för alla idrotts-gymnasier, eftersom ingen idrottsutbildning på elitnivå egentligen är gratis. Redan vid intagning till skolan behövs så höga färdigheter inom den egna sporten så att man nästintill inte kan ta sig dit utan utrustning. Det är oerhört positivt att ungdomar och elever kan kombinera studier och elitidrott. Det är svårt att träna ridning, skidåkning eller bandy utan hästar, skidor eller klubbor. Vi borde göra vad vi kan för att förenkla, inte försvåra, sådana upplägg. Elever eller elevernas vårdnadshavare föreslås bekosta den individuella utrustning eller liknande som behövs för att utöva elitidrotten då det bedöms varaorimligt att huvudmännen med skattemedel ska stå för sådan utrustning. Därför föreslår undertecknade att skollagen ses över så att det skapas möjligheter för elever eller elevernas vårdnadshavare att få bekosta den individuella utrustning eller liknande som behövs för att utöva elitidrott samt att riksdagen ställer sig bakom att NIU fortsatt är viktig för ungdomars möjlighet till elitidrottande i kombination med sina gymnasiestudier.

Alexandra Anstrell (M) *Maria Stockhaus (M)*